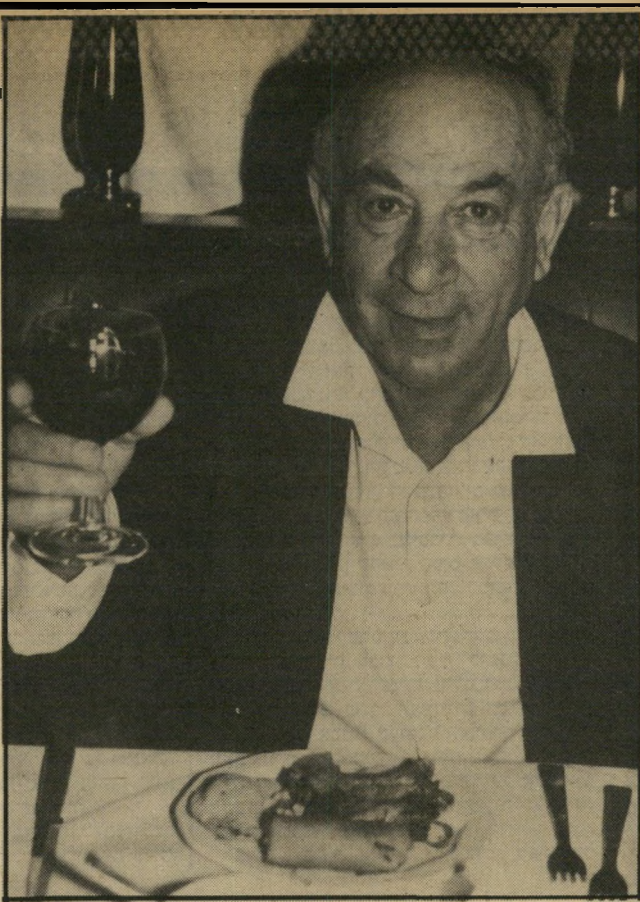

עסקים של שר

נית סיגסטי, תעלום החזק

האם הפר "גאל הורביץ" את כללי ועדת אשר, האוסרים על שרים לעסוק בעסקים? הדבר

נובע מדו"ח של מפרק עיסקי בניו

כללי ועדת אשר אוסרים על שר בממשלה להיות מעורב בכל צורה שהיא בעסקים שהיו לו קודם למינויו כשר. מי שמתמנה כשר חייב למסור למבקר המדינה ריזוחשבונו מלא על כל עסקיו, למכרם או להעבירם לניהול עיוור, כך שלא תהיה לו כל מעורבות או נגיעה בהם. לכן העביר השר אריאל שרון את חוותו לניהול עיוור.

כאשר התמנה השר ייגאל הורביץ כשרהתעשייה, ולאחר מכן כשר האוצר, הוא העביר את כל רכושו לבעלות חברות בשליטת בניו, והצהיר כמה וכמה פעמים כי אינו מתערב בעיסקי בניו. היו כמה מיקרים, ביחוד כאשר היה שרהתעשייה, כשהחלטות כלליות שלו קידמו בצורה משמעותית את האינטרסים של עיסקי מישתתפו, אולם קשה היה לשים אצבע על ראייה למעשה מכזב.

אחרי התמוטטות עיסקי בניו לפני שנה, הקפיד הורביץ להצהיר כי אינו מתערב ואינו עושה דבר לסייע להם.

לא זכור!

מבקר המדינה לשעבר, יצחק טוויק, מסר כי כללי ועדת אשר קיבלו דווקא בהחלטת-ממשלה מיוחדת, ופורסמו ברשומות כדי להגביר את חשיבותם.

אם שר עובר על הכללים, חייב מבקר המדינה לדווח על-כך לראש-הממשלה ולוועדת הכנסת לענייני-ביקורת. מבקר המדינה מופקד על שמירת הכללים בהסכם מיוחד, שנחתם בין המבקר הקודם, יצחק נבנצאל, ובין הממשלה.

ב-1979 התגלו חריגים חמורים של שרים, ולפי דרישתם הוקמה ועדה מיוחדת, ברשות השופט המנוח מקס קנת, שדנה בבועיה ושהחליטה כי תקום ועדת-היתרים מיוחדת, בראשות שופט בית-הדין העליון, והיא תהיה מוסמכת לאפשר לשרים חריגים מהכללים, לפי בקשתם.

טוויק אומר כי לא זכור לו כי מישרדו דיווח אי-פעם לראש-הממשלה או לוועדת הביקורת של הכנסת על חריגים.

טו חושפים לפחות שלוש פרשיות של מעורבות ייגאל הורביץ, בהיותו שר, בעיסקי בניו.

הריזוחשבונו של כונסה הנכסים חרף עוד קטע לאינאה לגבי משיכות הכספים מן החברות על-ידי מישפחת הורביץ.

אורה הורביץ, אשתו של השר ייגאל, קיבלה מאפריל 1982 ועד 1987 סך בשקלים השווה ל-120 אלף דולר. וכך נאמר בדו"ח וחשבונו (עמוד 10):

"למיטב בדיקת המפרק, הגברת אורה הורביץ לא עברה בפועל באף אחת מן החברות בקבוצה, ואף-על-פי-כן קיבלה משכורות ותשלומים נילוויים ממנה. לדברי האחים טיסלה אמנם בהפקדת המחאות בחשיבונות הקבוצה, שהתנהלו בסיני, בנק הפועלים בקריית-מלאכי."

לגבי האח השלישי של המישפחה, יאיר, שלא היה קשור מעולם בעיסקי בני-הורביץ, ושניהל כל השנים את מישקו בכפר-רובורג, נכתב כך:

"יאיר הורביץ, אח, עלה מ-אפריל 1983 ועד 1987 למעט רבת סך בשקלים השווה ל-18 אלף דולר ברזונו. למיטב בדיקת המפרק, יאיר הורביץ לא עבד בפועל אף לא באחת מן החברות שבקבוצה, ועצם הישגותיו לו מעורר אף הוא שאלה."

על הכנים יואב ויונתן, שניהלו את

שר הורביץ הוברת לא עברה בפועל באף אחת מן החברות...

לטובת בנק הפועלים בסך כולל של 200 אלף דולר.

דויד וייס הוא נשיא הקהילה היהודית בווניצואלה. הוא נתן את הערבות אחרי שבני הורביץ הצהירו לפניו כי מנייתיהם בחברות בווניצואלה משועבדות לאבטחת הערבות. הערבות ניתנה כאשר ייגאל הורביץ היה שר, וברור כי וייס הושפע מסנייתו של שר אליו.

פרשה שניה, חמורה הרבה יותר, נחשפת אף היא בדו"ח הכונסה.

קבוצת-הורביץ, עם שותפים ישראליים, הקימו עסקים שונים בקליפורניה, בשותפות עם קבוצת חברות אמריקאיות בראשותו של הווארד מרי גוליס. לפני שלוש שנים פרץ סיכסוך בין הישראלים למרגוליס, והוסכם על פירוק השותפות ותשלום פיצוי בסך 1.4 מיליון דולר על-ידי מרגוליס. מסכום זה היה כונסה הנכסים צריך לקבל, על חשבון חלקם של בני הורביץ, יותר מ-650 אלף דולר. וכך כתוב בדו"ח וחשבונו:

ואולם קבוצת מרגוליס התנתה את הסכמתה לחתום על הסכם-הפרשה הנ"ל גם כחתימתו של ייגאל הורביץ, כמי שנתבע על-ידי הקבוצה האמריקאית, נוכח שעתה ברבר מעורבותו (של הורביץ) בעיסקי בניו והברותיהם בחו"ל.

מר הורביץ סירב לחתום, למרות שהתבקש לעשות כן עוד בחודש דצמבר 1987. לסענתו, יש לו עילת-תביעה נגד קבוצת מרגוליס, שעיקרה עירוב שמו שלא-כרין בהליכים אלה, ובחתימתו על הסכם-הפרשה הוא נאלץ, לדבריו, לוותר על עילת-תביעה זו. עד היום, למיטב ידיעת המפרק, לא הוגש כתב-תביעה נגד הקבוצה האמריקאית על-ידי ייגאל הורביץ. המפרק נפגש עם ייגאל הורביץ וביקש להעמידו על חומרת הנזק שהוא מסב לקופת-הפירוק. עד למועד הגשת דו"ח זה לא חתם ייגאל הורביץ על הסכם הפרשה, מטעמים שפורטו לעיל, ואשר המפרק אינו יכול להסכים להם. המפרק סבור כי אין בחתימתו של ייגאל הורביץ כדי להטיל עליו תבות, ומאידך היעדר חתימתו מונע מקופת-הפירוק לקבל כ-600 אלף דולר.

משכורת לאשת-השר

ל אור האמור לעיל בכוונתו הי"מבקש להגיש לבית-הדין משפט בקשה למתן הוראות בעניין סירובו של ייגאל הורביץ לחתום על הסכם. אם כן, מיסמכני בית-הדין

התביעות שהגיש כונסה הנכסים, עורך-הדין ישראל קנטור, היו נגד שני בניו, יואב ויונתן, ושמו של ייגאל לא הוזכר כלל.

לפתע החלו יצירות ראיות למעורבות עמוקה של ייגאל הורביץ, בתקופת היותו שר, בעיסקי בניו.

כבר לפני שנה התפרסם בבית-הדין המישפט כי ייגאל הורביץ ערב אישית להלוואה של בנק לאומי לעיסקי בניו, בסך שני מיליון דולר. למרות ערבות זו סירבו הבנק וכונסה הנכסים לתבוע גם אותו, כשם שנתבעו בניו, שערכו לאותה הלוואה. כאשר נשאל הכונסה לסיבת ההימנעות, השיב כי בין הנהגת הורביץ מחסינות, ולכן לא ניתן היה לעשות לו כלום. (טעות: אין חסינות מפני תביעה כספית.)

על ראייה בודדת זו למעורבות השר הורביץ ניתן היה לעבור לסדרה-אחרת, כחריג חרשעמי. אולם בשבוע שעבר הגיש כונסה הנכסים לבית-הדין המישפט את הריזוחשבונו הרביעי של המפרק לעיסקי הורביץ.

חומר זה, בצירוף העיון בתביעות שהוגשו לבית-הדין, מסך נגד עיסקי הורביץ, מגלה תמונה שונה לחלוטין.

ייגאל צריך לחתום

יורא דיבון היה כמשך שנים רבות, עד 1973 אחראי מטעם מישרד ראש-הממשלה, לרוס-אמריקה. מאז ועד סוף 1981 היה נציג בנק הפועלים ביבשת זו.

בתצהיר שהגיש לבית-הדין המישפט בינואר השנה, במיסגרת התביעות שמהלך כונסה הנכסים נגד עיסקי הורביץ, סיפר כי בסוף 1981 פנה אליו ייגאל הורביץ, שהיה אז חבר-כנסת, וביקשו להיכנס לעסקים עם בניו בווניצואלה. בתחילת 1982 נחתם הסכם בין דיבון להורביצים. העסקים הלכו לאידך, והוקמו כמה חוות חקלאיות במדינה זו.

כאשר תפס כונסה הנכסים את עיסקי בני-הורביץ, החל גם לממש את העסקים הללו. וכך נכתב בדו"ח כונסה הנכסים:

בהקשר לעיסקת דיבון, כאן המקום לציין את פנייתו של עורך-הדין הר"ד אמנון גולדנברג אל המפרק, בשם מרשו, מר רודי וייס מווניצואלה. לטענת המפרק מיום 10.1.88, ערך מרשו, מר וייס, לבקשת האחים הורביץ ואביהם, מר ייגאל הורביץ, לחיובים של חברת יריב בע"מ (בבעלות מישפחת הורביץ)

"אין לי"

ל אחים הורביץ אין לדאוג. בניגוד לנהגו כלפי חייבים אחרים, נוהג בנק לאומי כלפיהם וכלפי אביהם בכפפות של משי. הם חזרו למשקמים שיש להם בכפר-רובורג.

באחרונה הורה שר-החקל

בנים יונתן ויואב הורביץ

עצם התשלומים לו מעורר אף הוא שאלה...

העסקים, כתב הדו"ח את הדברים החמורים הבאים: "יוראב הורביץ משך בתקופה שבין אפריל 1986 ועד סוף מאי 1987 (מועד הפירוק), סכום השווה בשקלים ל-152 אלף דולר, מעל למשכורות ששולמו לו. לפי מיטב ידיעת המפרק, הושקעו כספים אלה בבניית בית בכפר-רובורג.

יונתן הורביץ משך באותה תקופה סכום השווה בשקלים ל-90 אלף דולר מעל למשכורות ששולמו לו. לפי התנאים שבדו"ח המפרק, בעת שהאחים ביצעו את המשיכות המפורטות לעיל היתה הקבוצה בלתי סולבנטית (חסרת יכולת-פירעון).

ישגאל הורביץ עצמו — מקומו בכנסת מובטח, ואף את דיורו זלמן שובל הצליח להכניס למקום בטוח. ייתכן כי יזכה להיות שר גם בממשלה הבאה, ואולי גם שר-אוצר. אחרי הכל, העובדות על מעורבותו בעיסקי בניו, בניגוד לכללים, אינן מרשימות איש. ואולי הסיבה לכך שבנק לאומי החליט שלא לפעול נגדו בגלל הערבויות שנתן לעסקים שהתמוטטו, היא כי הבנק יודע שתשובתו של שר-האוצר לשעבר תהיה: אין לי! יגאל לביב

"מן הבחינה המישפטית סיבור המפרק כי האחים, בהיותם